

Tuulivoimapuisto Siltaneva, Teuva

Yhteysviranomaisen lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

HANKETIEDOT

Hankkeen nimi ja sijainti

Tuulivoimapuisto Siltaneva, Teuva

Hankkeesta vastaava

Hankkeesta vastaava Winda Energy Oy

Konsulttina arviointiohjelman laatimisessa on toiminut Sweco Finland Oy

Yhteysviranomainen

Hankkeen yhteysviranomaisena on toiminut Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Hankkeesta vastaavan kuvaus hankkeesta ja sen vaihtoehtoista

Winda Energy Oy suunnittelee tuulivoimapuistohanketta Etelä-Pohjanmaalle, Teuvan kunnan Siltanevan alueelle. Alue sijaitsee kunnan koillisosassa, Teuvan kunnan ja Kurikan kaupungin rajalla. Hankealueen rajalta etäisyys Teuvan keskustaan on noin 6,5 km ja Kestin kylään 4 km, Kauhajoen keskustaan noin 18 km ja Kurikan keskustaan noin 25 km. Hankealueen pinta-ala on noin 1150 ha. Rakentamistoimet kohdistuvat vain osalle hankealuetta ja muualla nykyinen maankäyttö säilyy ennallaan.

Hankealueelle suunnitellaan enintään 11 voimalan tuulipuistoa, jossa voimaloiden yksikköteho tulisi olemaan enintään 10 MW. Voimaloiden napakorkeus on enintään 200 metriä, roottorin halkaisija enintään 200 metriä ja voimaloiden pyyhkäisykorkeuden maksimi 300 metriä.

16.8.2024

EPOELY/1442/2024

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA) tutkitaan seuraavanlaisia vaihtoehtoja (VE):

- VE0: Hanketta ei toteuteta
- VE1: Toteutetaan 11 tuulivoimalan hanke
- VE2: Toteutetaan 9 tuulivoimalan hanke

Tuulivoimahankkeen sähkönsiirron vaihtoehtona tutkitaan liittymistä hankealueen eteläpuolella kulkevaan EPV Energian 110 kV voimajohtoon.

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN VIREILLETULO

Winda Energy Oy on 24.5.2024 saattanut vireille ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (jäljempänä arviointimenettely) toimittamalla Etelä-Pohjanmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukselle (jäljempänä ELY-keskus) Tuulivoimapuisto Siltaneva, Teuva hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (jäljempänä arviointiohjelma).

Hankkeen arviointimenettelyn tarve määräytyy ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (jäljempänä YVA-laki) liitteen 1 hankeluettelon kohdan 7 e) *tuulivoimahankkeet, kun yksittäisten laitosten lukumäärän on vähintään 10 kappaletta tai kokonaisteho vähintään 45 megawattia*, perusteella.

ENNAKKONEUVOTTELU

Yhteysviranomaisen järjesti ennakoneuvottelun 7.2.2024, edistämään muun muassa hankkeen vaatimien arviointi-, suunnittelu- ja lupamenettelyjen kokonaisuuden hallintaa, sekä hankkeesta vastaavan ja viranomaisten välistä tiedonvaihtoa. Ennakoneuvotteluun osallistui hanketoimijan ja konsultin lisäksi yhteysviranomaisen, Teuvan kunnan, Kurikan ja Kauhajoen kaupungien, Etelä-Pohjanmaan museon ja Metsähallituksen edustajia.

ARVIOINTIOHJELMASTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Yhteysviranomaisen tiedotti arviointiohjelmasta ja sen nähtävillä olosta sekä mielipiteiden ja lausuntojen esittämisen mahdollisuudesta julkisella kuulutuksella 30.5. – 28.6.2024. Kuulutus ja arviointiohjelma julkaistiin ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/kuulutukset/etela-pohjanmaa ja ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/siltaneva-tuulivoima-YVA. Ilmoitus kuulutuksesta on lähetetty Kurikan kaupungille ja Teuvan kunnalle julkaistavaksi niiden

verkkosivuilla. Lisäksi arviointiohjelmasta ja sen nähtävillä olosta sekä mahdollisuudesta mielipiteiden ja lausuntojen esittämiseen on tiedotettu Ilkka-Pohjalainen, Jurvan Sanomat ja Tejuka-lehdissä 30.5.2024 julkaistuilla lehti-ilmoituksilla.

Arviointiohjelmaan on voinut tutustua kuulemisaikana paperimuodossa Teuvan kunnan asiointipisteessä ja Kurikan kaupungin Jurvan kirjaston asiointipisteessä.

Arviointiohjelmasta järjestettiin yleisötilaisuus 11.6.2024 klo 17–19 osoitteessa TEAK:n HTC-Sali, Rasintie 1A, 64700 Teuva. Tilaisuuteen oli mahdollista osallistua myös etäyhteydellä. Yhteysviranomaisen ja hankkeesta vastaavan edustajien lisäksi yleisötilaisuudessa oli läsnä 25 henkilöä ja lisäksi mukana etäyhteydellä noin 9 kuulijaa. Yleisötilaisuudessa esiin nousseita asioita olivat mm. hankealueella sijaitsevan metsästysmajan kohtalo, metsänarvon aleneminen, tuulivoimaloiden määrä, tuulivoimaloiden sijoittaminen, maanomistajien tasapuolinen kohtelu, kaavoitus, maankäytön muutos hankkeen seurauksena, mahdollisten tulipalojen sammuttaminen, rakennuttajan vastuu hankkeen elinkaaren aikana, muutokset hankealueen hydrologiassa, mikromuovipäästöt, jääheitteet sekä voimalan aiheuttama maaperän värinä.

ARVIOINTIOHJELMASTA ANNETUT LAUSUNNOT JA MIELIPITEET

Yhteysviranomaisen pyysi lausunnot arviointiohjelmasta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta viranomaisilta, joita asia todennäköisesti koskee. Arviointiohjelmasta toimitettiin yhteysviranomaiselle 23 lausuntoa ja asiantuntijakomenttia sekä 13 mielipidettä. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen eivät antaneet lausuntoa asiassa.

Seuraavassa on esitetty yhteysviranomaisen näkemys kuulemispalautteen keskeisestä sisällöstä. Lausunnot ja mielipiteet löytyvät kokonaisuudessaan osoitteesta www.ymparisto.fi/siltaneva-tuulivoima-YVA. Verkkosivuilla julkaistuja lausunnoista ja mielipiteistä on poistettu henkilötiedoiksi katsotut tiedot.

Yhteenveto lausunnoista

Etelä-Pohjanmaan Liitto: Vireillä olevan maakuntakaavan kuvaus tulee päivittää arviointiselostukseen vastaamaan ajankohtaista valmistelutilannetta. Vaihtoehdot 1 ja 2 ylittävät maakuntakaavan 2050 määrittelemän seudullisen tuulivoima-alueen rajan (7 voimalaa) ja tarvitsevat toteutuakseen maakuntakaavan tuulivoimaloiden alueen

merkinnän. Maakuntakaavaehdotus osoittaa tuulivoimaloiden alueen merkinnän osittain samalle alueelle Siltanevan hankealueen kanssa, mutta hankealue on laajempi erityisesti pohjoisosassa. Osa alustavista voimalasijainneista on kaava-alueen ulkopuolella.

Maakuntakaava perustuu yleispiirteiseen suunnitteluun, joka tarkentuu myöhemmässä vaiheessa. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 kaavaselostus korostaa yksityiskohtaisemman suunnittelun merkitystä. Hankkeen yleiskaavassa ja arviointiselostuksessa on perusteltava maakuntakaavan rajauksesta poikkeaminen. Maakuntakaavaehdotuksessa annetaan yleinen suunnittelumääräys, joka ohjaa vaikutusten arviointia, ja Siltanevan tuulivoimaloiden alueelle annetaan erityinen suunnittelumääräys petolintujen reviirien huomioimisesta.

Kaava-asiakirjoissa ja arviointiselostuksessa on esitettävä kaikki hankealueen ja sen vaikutusalueen maakuntakaavan merkinnät ja suunnittelumääräykset sekä arvioitava hankkeen vaikutuksia. Arviointi tulee tehdä suhteessa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 merkintöihin.

Arviointiselostuksessa on esitettävä maisemavaikutusten arvioinnissa käytetyt etäisyysvyöhykkeet selkeästi. Arvioinnissa on käytetty Ympäristöministeriön vuoden 2016 ohjeen mukaisia etäisyysvyöhykkeitä, vaikka ne on määritelty matalammille voimaloille. Arviointiselostuksessa tulee perustella näiden vyöhykkeiden käyttö ja arvioida, tulisiko lähivaikutusalueen rajaa siirtää kauemmas.

Kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa tulee huomioida vireillä olevan maakuntakaavan merkinnät arvokkaista maisema-alueista ja rakennetuista kulttuuriympäristöistä. Etelä-Pohjanmaan liitto pitää myönteisenä hankkeen sähkönsiirtovaihtoehtoa, jossa käytetään maakaapelia nykyiseen 110 kV voimajohtoon. Tämä suunnitelma noudattaa maakuntakaavan yleistä sähkönsiirtoon liittyvää suunnittelumääräystä. Arviointiohjelmassa ei esitetä muita sähkönsiirtovaihtoehtoja, joten niitä tulisi harkita arviointiselostuksessa.

Arviointiohjelmassa mainitaan, että elinympäristöjen muutokset voivat vaikuttaa ekologisiin yhteyksiin. Arvioinnissa tulee huomioida paikallisen tarkastelun lisäksi alueen liittyminen laajempaan ekologiseen verkostoon. Maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukaan on tunnistettava ja turvattava alueen ekologiset yhteydet. Arviointiselostuksessa on esitettävä, miten hankkeen toteutus turvaa nämä yhteydet.

Yhteisvaikutusten arvioinnissa tulee kiinnittää huomiota asutukseen kohdistuviin vaikutuksiin erityisesti niillä alueilla, jotka ovat useamman hankkeen vaikutusalueella. Arviointiohjelmasta puuttuu suunniteltu sähkönsiirtolinja. Alueella sijaitsevan moottorikelkkauran sijainti suhteessa

hankealueeseen ja suunniteltuihin voimaloihin tulee esittää arviointiselostuksessa.

Arviointiohjelman kuva 8, joka havainnollistaa tuulivoimalaa, antaa harhaanjohtavan kuvan voimaloiden korkeudesta. Sweco Finlandia pyydetään esittämään todenmukaisempia havainnekuvia jatkossa.

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos: Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto suosittaa palo- ja henkilöturvallisuuden osalta yli 1 MW tuulivoimaloilla 600 m suojaetäisyyttä asutukseen ja vapaa-ajanrakennuksiin sekä vaarallisten aineiden laitoksiin ja varastoihin.

Arviointiohjelmasta ei yksiselitteisesti selviä onko hankealueella ulkoilu- ja virkistysreittejä. Heitteiden mahdollisuus tulee huomioida silloin, kun alueelle sijoittuu ulkoiluun tarkoitettuja virkistysreittejä. Tuulivoimaloiden aiheuttama riski jääheiteille tulee ottaa huomioon toimittaessa talviolosuhteissa lähellä tuulivoimaloita. Onnettomuusriski tulee ottaa huomioon tuulivoimaloita suunnitellessa, toimintoja suunniteltaessa ja toteutettaessa. Rakentamiseen ryhtyvän on laadittava paikalliset olosuhteet huomioiva jäävaaraselvitys ja esitettävä riittävän turvallinen tapa rakentamisen toteuttamiseen tai muussa tapauksessa tuulivoimalan suositeltu etäisyys ulkoilu/virkistysreitteihin tulee olla vähintään 300 m.

Arviointiohjelmassa ei ollut lainkaan tunnistettu mahdollisia tulipalon riskejä tuulivoimaloiden ympäristössä.

Fingrid Oyj: Kantaverkkoliityntöjen tulee täyttää tekniset vaatimukset, jotka on esitetty Fingridin yleisissä liittymisehdoissa. Liittymisehtoja noudattamalla varmistetaan järjestelmien tekninen yhteensopivuus. Niissä myös määritellään sopimuspuolten liityntää koskevat oikeudet ja velvollisuudet. Yleisten liittymisehtojen lisäksi voimalaitosten tulee täyttää Fingridin järjestelmätekniiset vaatimukset. Asiakas huolehtii omaan sähköverkkoon suoraan tai välillisesti liittyvien osapuolien kanssa siitä, että myös niiden sähköverkot ja niihin liittyvät laitteistot täyttävät kantaverkkoa koskevat liittymisehdot ja järjestelmätekniiset vaatimukset. Kustakin liittynnästä sovitaan erillisellä liittymissopimuksella tapauskohtaisesti.

Fintraffic Lennonvarmistus Oy: Ilmailulaki määrää lentoesteistä siten, että rakennelma tai laite ei saa häiritä ilmailua palvelevia laitteita tai lentoliikennettä tai aiheuttaa muutoin vaaraa lentoturvallisuudelle. Ilmailulain 1.10.2023 voimaanastuneen muutoksen mukaisesti Liikenne- ja viestintävirasto selvittää osana lentoestelupaprosessia lentoesteen vaikutukset lentoliikenteen sujuvuudelle ja lentopaikan pitäjälle.

Ilmatieteen laitos: Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa arviointiohjelmassa, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta. Voidaan kuitenkin todeta, että rakennettujen ja suunniteltujen tuulivoimapuistojen yhteisvaikutuksesta häiriökaikualue tulee olemaan

laaja säätutkamittauksissa ja tämä vaikuttanee alueen sääpalveluihin erityisesti ukkossadetilanteissa.

Kauhajoen kaupunki: Hankkeesta aiheutuvan melun, varjostuksen ja välkkeen vaikutusalueella sijaitsee merkittävä määrä asuin- ja vapaa-ajankiinteistöjä, joten niihin kohdistuvien haittojen vaikutusten arviointiin tulee kiinnittää erityistä huomiota ja tarkkuutta. Yhteisvaikutusten arviointi muiden alueella toimivien tai suunnitteilla olevien tuotantoalueiden osalta on tehtävä riittävän laajasti ja laadukkaasti.

Sisämelun toimenpiderajat tulee huomioida arvioitaessa tuulivoimaloiden ja melulle alttiiden kohteiden välistä etäisyyttä. Suunnittelun edetessä tulee poistaa voimat, jotka eivät ole toivottavia vaikutustarkastelun perusteella. Melulaskennat tulee tehdä suurimpien meluvaikutusten arvoilla, kun tuulivoimaloiden tyyppi ei ole vielä tiedossa, ja arvioinnissa on tarkasteltava melumallinnusten epävarmuustekijöitä sekä virhelähteitä. Erityistä huomiota on kiinnitettävä kohteisiin, jotka ovat lähellä ohje- tai raja-arvoja. Melu voi olla häiritsevää, vaikka raja-arvoja ei ylitettäisikään. Välkevarjostusvaikutuksia mallinnettaessa tulee ottaa huomioon samat seikat.

Ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia tulee arvioida elinympäristön terveellisyyden, turvallisuuden ja viihtyisyyden näkökulmasta. Erityisesti on arvioitava, kuinka hankkeen eri vaikutukset yhdessä (esimerkiksi melu, välkevarjostus, maiseman muutos ja virkistyskäyttöarvon väheneminen) vaikuttavat lähimpänä sijaitsevaan loma- ja vakituiseen asutukseen muiden lähistöllä olevien tai suunnitteilla olevien hankkeiden kanssa. Lisäksi toivotaan kuvasovitteita lähiasutuksen suunnalta.

Mahdolliset vaikutukset alueella sijaitseviin yksityisiin talousvesikaivoihin tulee arvioida, ja lisäksi on huomioitava, että hanke ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää.

Tuulivoimaloiden sijoituspaikat eivät ole Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksen 2050 mukaisella alueella. Hankealueella sijaitsee myös metsälain 10 § mukainen erityisen arvokas elinympäristö, Saranevalaikku. Voimaloiden sijoittelu on suunniteltava niin, ettei rakentaminen, purkaminen tai mahdollinen hajoaminen vaaranna tämän kohteen ominaispiirteitä.

Lähimmät suojelunarvoisten lintujen pesimäpaikat ovat 400 metrin päässä suunnitellusta voimalapaikasta, ja hankealueella on havaintoja petolintujen pesäpaikoista. Linnustonselvityksessä ja päiväpetolintuselvityksessä on esitettävä tarkkailu- ja havainnointiaika.

Hankkeen yhteisvaikutusten arvioinnissa tulee ottaa huomioon kaikki alueella ja lähialueilla olevat sekä suunnitteilla olevat energiahankkeet ja niiden sähkönsiirto. Näiden hankkeiden vaikutukset luontoon, elintiloihin,

muuttoreitteihin ja reviiereihin on selvitettävä huolellisesti. Yhteisvaikutukset maisemaan, meluun ja välkkeeseen on kuvattava selkeästi ja riittävällä tarkkuudella, erityisesti läheisten asuinkeskittymien osalta.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom: Arviointiohjelman kohdassa 3.6.2 on kerrottu lentoestelupaprosessista. Ilmailulaki on muuttunut 1.10.2023 lentoestelupaprosessin osalta. Aiemmin lentoestelupaa varten hakijan tuli pyytää ensin ilmailiikennepalvelujen tarjoajan (Fintraffic Lennonvarmistus Oy:n) lentoestelausunto.

Jatkossa lentoestelupahakemukseen ei tarvitse enää liittää ilmailiikennepalvelujen tarjoajan lausuntoa aiotusta lentoesteestä. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom pyytää lausunnot lupahakemuksen saatuaan. Kohdassa 4.1.2 on myös tähän liittyen annettu vanhentunutta tietoa.

Luonnonvarakeskus: Kanalintujen esiintymisen selvittämiseksi suunnittelualueella olisi hyvä tehdä soidinpaikkaselvitykset useampana peräkkäisenä vuotena. Tällöin soidinpaikkaselvitys antaisi alueen merkityksestä kanalinnuille paremman kuvan kuin yksittäisenä keväänä tehty selvitys. Luonnonvarakeskus huomauttaa, että tehdyt suurpetoselvitykset mahdollistavat vain karkean arvion lajien esiintymisestä alueella. Alueen merkitystä näiden lajien lisääntymis- ja levähdysalueina ei voida tehtyjen selvitysten avulla määrittää. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesistövaikutuksiin ja arvioida erilaisia tapoja jokeen kohdistuvan kiintoainekuormituksen ja muiden vaikutusten minimoimiseksi. Selostusvaiheessa tulee kiinnittää huomiota erityisesti ympärillä sijaitsevien tuulivoimahankkeiden ja tulevien tuulivoimasuunnitelmien yhteisvaikutuksiin laajemmassa mittakaavassa. Lisäksi on tärkeää keskittyä ekologisten yhteyksien säilyttämiseen. Luke huomauttaa myös, että osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviiereille ja lajin esiintymisalueille (esim. suurpedot ja taimen) suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita.

Metsähallitus: Metsähallitus näkee hyvänä, että tarkasteltavat vaihtoehdot vastaavat pääpiirteisesti maakuntakaavan mukaista aluerajausta.

Arviointiohjelmassa tunnistetaan hankealueen ympäristöön sijoittuvat luonnonsuojelu- ja Natura-alueet. Lisäksi arviointiohjelmassa todetaan, että hankkeen vaikutukset Natura-, luonnonsuojelu ja luonnonsuojeluohjelma-alueisiin arvioidaan asiantuntija-arviona. Arviointiohjelmassa ei kuitenkaan määritellä sitä, miten luonnonsuojelualueisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi tullaan tekemään. Arviointiohjelmassa ei myöskään esitetä, tullaanko hankealueen ympäristöön sijoittuvien Natura-alueiden osalta laatimaan

esimerkiksi Natura-tarpeellisuuden arviointi, minkä vuoksi Natura-arviointeihin ei voi arviointiohjelman perusteella ottaa kantaa.

Metsähallitus huomauttaa, että hankealueen ympäristöön sijoittuvat Natura-alueet ovat suoluonto-tyyppien lisäksi merkittäviä linnustokohteita ja ne kuuluvat lisäksi soidensuojelu- tai soidensuojeluohjelma-alueisiin. Hankkeen luontovaikutusten arvioinnissa tulee huomioida myös läheisten suoalueiden linnusto (erityisesti petolinnut) sekä arvioida tuulivoimaloiden mahdolliset vaikutukset siihen.

Suunnitellun tuulivoima-alueen ympäristöön sijoittuu uhanalaisten petolintujen reviirejä, minkä vuoksi esitetty petolintuseuranta on hankkeen osalta tarpeellinen. Myös muut suojelualueisiin ja -ohjelmiin kuuluvien suoalueiden pesimälinnustotiedot ovat vanhentuneita ja myös näiden päivittämistä osana arviointimenettelyä tulisi harkita. Metsähallitus huomauttaa, että hyvin tehdyt linnustoselvitykset tuotantoalueelta sekä sitä ympäröiviltä linnustollisesti merkittävilta suoalueilta luovat arviointimenettelyn ohella hyvän pohjan mahdolliselle linnustovaikutusten seurannalle.

Arviointiohjelman mukaan osana hanketta laaditaan muuttolintuselvitys, jossa lintujen muutttoa seurataan alueella 10 pv syksyllä ja 10 pv keväällä. Metsähallitus huomauttaa, että laadittava selvitys on havaintopäivien määrän suhteen melko niukka ottaen huomioon lintujen muuton jakautumisen pitkälle ajanjaksolle. Erityisesti yhteisvaikutusten arvioinnin tueksi tulee olla käytettävissä riittävät tiedot lintujen muuttokäyttäytymisestä ja eri lajien lentoaktiivisuudesta hankealueella ja sen läheisyydessä. Metsähallitus katsoo, että esitettyä muuttolintuselvitystä tulee täydentää joko maastoseurannalla tai kokoamalla täydentävää aineistoa lintujen muutosta esim. muiden tuulivoimahankkeiden tueksi tehdystä seurannasta.

Puolustusvoimat: Arviointiohjelmassa on todettu, että Puolustusvoimien hyväksyntä on edellytyksenä hankkeen toteutumiselle.

Hankkeelle tulee saada ajantasaisiin hanketietoihin perustuva, myönteinen Pääesikunnan hyväksyttävyytyslausunto ennen tuulivoimaloiden rakentamisen mahdollistavan kaavan hyväksymistä. Jos toteutettavien tuulivoimaloiden lukumäärä on suurempi, tuulivoimalat ovat yli 10 metriä korkeampia tai sijoittelu poikkeaa yli 100 metriä hyväksyttävyytyslausekkeen mukaisista tiedoista, Pääesikunnalta tulee saada uusi lausunto hankkeen hyväksyttävyydestä ja selvitystarpeista.

Seinäjoen museot: Museolla ei ole huomautettavaa inventoinnissa käytetyistä lähteistä tai metodeista. Museon näkemyksen mukaan inventointiraportin kohde 4 (Teuva Kiima-Kärkäs, historiallinen tervahauta) on luokiteltava muinaismuistolain rauhoittamaksi kiinteäksi muinaisjäännökseksi, sillä kevytrakenteinen puuvaja ei poista kohteen

kulttuurihistoriallista arvoa. Raporttiin tulisi liittää käyttökelpoinen kartta tarkastelluista alueista, peruskarttarasteria pohjakarttana käyttäen, ja yleiskarttojen tulisi olla omilla sivuillaan. Museo pitää tärkeänä, että ympäristövaikutusten arvioinnissa kiinnitetään huomiota paitsi arkeologisten kohteiden säilymiseen, myös kohteiden lähiympäristössä tapahtuviin maasto-, kasvillisuus- ja maisemamuutoksiin ja niiden epäsuoriin vaikutuksiin arkeologisille kohteille.

Hankealueella ei ole yleis- tai asemakaavoja, eikä arvokkaita rakennettuja kulttuuriympäristöjä, mutta vaikutusalueella on valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita ja kulttuuriympäristöjä, kuten Teuvan umpipihaiset talonpoikaistalot noin 4,5 km päässä. Arviointiohjelmassa on huomioitu maakunnallisesti arvokkaat kohteet ja alueet, mukaan lukien paikallisesti arvokkaat alueet ja kohteet.

Maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön tarkastelussa käytetyt lähteet ovat riittäviä, mutta Ympäristöministeriön ohjeet maisemavaikutusten arvioinnista tuulivoimarakentamisessa eivät ole ajantasaisia. Tämä on huomioitu arviointiohjelmassa, ja vaikutusten arvioinnissa sovelletaan ulompia etäisyyksiä.

Museo pitää arviointiohjelmaa muutoin riittävänä, mutta vaikutusten arvioinnissa ei kuitenkaan aiota selvittää mahdollisia rakennettuun kulttuuriympäristöön kohdistuvia haittoja, joita voi syntyä esimerkiksi rakennusvaiheen aikana, kun paikalle kuljetetaan tuulivoimaloiden osia paikallisteitä pitkin. Reittien varrella olevaa kasvillisuutta, rakennuksia tai rakennelmien voidaan joutua tällöin poistamaan. Tämä on hyvä selvittää, jotta myös yksittäisten kohteiden arvot saadaan suojattua.

Suomen Erillisverkot: Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.

Teuvan kunta: Teuvan kunnalla ei ole huomautettavaa Siltanevan tuulivoima-alueesta. Sähkönsiirto maakaapelilla rakennettavan sähköaseman kautta nykyiseen 110 kV:n voimajohtoon ei aiheuta ongelmia.

Väylävirasto: Tuulivoimaloiden sijaintia suhteessa liikenneväyliin ohjeistetaan Väyläviraston Tuulivoimalaohjeessa (Liikenneviraston julkaisuja 8/2012), joka tulee huomioida voimaloiden sijoittamisessa.

Tuulivoimalahankkeen suunnittelun aikana on riittävän ajoissa kiinnitettävä huomiota tuulivoimalan osien varastointiin ja kuljetusreittien selvittämiseen. Tuulivoimalakuljetukset vaativat aina erikoiskuljetusluvan. Voimaloiden osien kuljetuksia varten maanteiden, siltojen ja rumpujen kantokyky on varmistettava hyvissä ajoin ennen kuljetuksia. Jos rakenteiden vahvistamiselle tai mahdollisten tasoliittymien ym. parantamistoimille, kuten tasoristeyskansien vahvistamiselle ja levantämiselle, todetaan

tarvetta, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella. Tämä koskee myös mahdollista valaisinpylväiden ja liikennemerkkien väliaikaista siirtoa sekä liittymien avartamista.

Ensisijaisesti tuulivoimalakuljetukset tulisi suunnitella muuta reittiä kuin rautatien tasoristeysten kautta. Jos tasoristeysten käyttö lisääntyy tuulivoimaloiden rakentamisaikaisen liikenteen takia merkittävästi tai sen käyttötarkoitus muuttuu, on tienpitäjän haettava lisääntyvään tai muuttuvaan käyttöön oikeuttava Väyläviraston lupa.

Väylävirasto pyytää ottamaan huomioon tuulivoimalan osien kuljettamisreittien suunnittelussa Väyläviraston hanke- ja suunnittelukohteet.

Cinia Oy: Cinia Oy:llä ei ole tällä hetkellä radiotaajuuksia käyttäviä tai kaapeleihin perustuvia viestiverkkoja Teuvalla sijaitsevan Siltanevan tuulivoimahankkeen arviointiohjelman suunnittelualueella. Toteutuessaan tuulivoimapuistohankkeen vaikutusalueelle ei jatkossa voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä. Cinia Oy pyytää huomioimaan Cinian teleliikenteelle aiheutuvat haitat.

Elisa Oyj: Elisa Oyj pyytää huomioimaan Elisan teleliikenteelle aiheutuvat haitat. Kyseisen hankkeen vaikutusalueelle ei jatkossa voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä.

Suomen luonnonsuojeluliitto Pohjanmaan piiri ry: Hanketta ei tule toteuttaa, koska se on maakuntakaavan vastainen. Yhdistys katsoo parhaaksi vaihtoehdoksi hankkeen toteuttamatta jättämisen.

Yhdistys huomauttaa riittävien suojaetäisyyksien tarpeesta sekä varovaisuusperiaatteen noudattamisesta suunnittelussa. Yhdistys esittää suunniteltuun vaikutusten arviointiin tarkennuksia muun muassa melun, linnuston, liito-oravan, viitasammakon, lepakoiden ja hyönteisten osalta. Myös yhteisvaikutusten arviointiin esitetään tarkennuksia. Yhdistystä huolestuttaa myös vieraslajien leviäminen, mikromuovipäästöt sekä mahdolliset öljyvahingot. Yhdistys edellyttää hankkeessa ekologisen kompensaation toimenpiteitä. Lausunnossa todetaan myös, että vihreässä siirtymässä tulee huomioida ilmastovaikutusten lisäksi muut ympäristö- ja luontovaikutukset.

Telia Finland Oyj: Telia Finland Oyj:llä (Telia) ei ole hankkeesta huomautettavaa voimaloiden sijoituksista, mutta jatkossa hankkeen vaikutusalueelle ei voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä. Sähkönsiirto johdoista pitää tehdä tuulivoimahankkeen toimesta erikseen vaarajänniteselvitys lähellä olevien Telian kaapeleiden osalta (risteämät ja rinnakkain kulkevat johdot).

Yhteenveto mielipiteistä

Riipin metsästysseura ry on antamassaan mielipiteessä huolissaan omistamansa kiinteistön käyttöä heikentävästä voimaloiden rakentamisen ja toiminnan aikaisesta melusta, välkkeestä ja maisemavaikutuksista sekä vaikutuksista alueen eläimistöön ja riistakantaan. Metsästysseura vaatii, että vaikutusarvioinnissa on huomioitava metsästysseuran omistama kiinteistö ja vapaa-ajan asunto.

Metsästysseuran näkemyksen mukaan suunnitellusta hankkeesta aiheutuu seuran omistamalle kiinteistölle mahdollisesti sellaisia haittoja, jotka estävät ja haittaavat jäsenten mahdollisuuksia käyttää kiinteistöä sekä vähentävät sen omistaman kiinteistön arvoa.

Metsästysseura pitää myös mahdollisena, että voimalat saattavat vaatia lopullisesta sijoituspaikasta riippuen naapuruuksuhdelain 17 §:n mukaisen ympäristöluvan.

Metsästysmaja sekä siihen liittyvät talousrakennukset puuttuvat kartasta, jossa on kuvattu hankealueen läheisyydessä sijaitsevat vapaa-ajan kiinteistöt ja vakituiset kiinteistöt.

Annetuissa yksityishenkilöiden mielipiteissä on käsitelty seuraavia asioita.

Mielipiteissä vastustetaan hankkeen toteuttamista ja pidetään vaihtoehtoa VE0 ainoana toteuttamiskelpoisena ja hyväksyttävänä vaihtoehtona.

Vaikutukset eläimiin

Suunnitellun hankealueen todetaan sijoittuvan kurkien ja metsähanhien päämuuttoreitille. Yhdessä jo rakennettujen ja suunnitteilla olevien tuulivoimaloiden kanssa hanke tulee vaikuttamaan kielteisesti muuttolintuihin. Haitallisia vaikutuksia linnustoon nähtiin voitavan estää ainoastaan hankkeen toteuttamatta jättämisellä.

Tehtyjä luontoselvityksiä pidetään puutteellisena. Esim. muuttolintujen seurannan katsotaan antavan harhaanjohtavat tulokset, koska seuranta oli tehty varsinaisen muuttoajan ulkopuolella. Myös suurpetojen osalta havaintoja on tehty vääräaikaisesti.

Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen

Voimaloista aiheutuva ääni, välke, vaikutukset luontoon ja omaan terveyteen, maisemallinen haitta ja kiinteistöjen arvon alentuminen olivat monessa mielipiteessä esiintuotuja huolia. Hankkeen katsotaan aiheuttavan terveysriskin, koska ko. kokoluokan voimaloista ja niiden haitoista ei ole kokemuksia. Arvioinnissa tehtävät mallinnukset tulee tehdä suunnitellun kaltaisilla tuulivoimaloilla.

Arviointiohjelma ei mielipiteiden mukaan huomioi riittävästi ihmisten terveyteen ja asumiseen kohdistuvia pitkäaikaisvaikutuksia mm. melun ja

varjostuksen osalta. Arviointiohjelmassa ei ole huomioitu tuulivoimaloiden lavoista irtoavia myrkyllisiä mikromuovi- sekä bisfenoli-A-päästöjä. Mielenpitoissa tuodaan lisäksi esiin huoli voimaloiden tuottamasta infraäänestä ja matalataajuisesta melusta. Myös sähkönsiirron terveysvaikutuksista ollaan huolissaan.

Useissa mielenpitoissa tuodaan esiin, että voimat sijoittuvat liian lähelle asutusta, ja etäisyyden tulisi olla vähintään 5 kilometriä lähimpään asutukseen.

Voimaloiden katsotaan olevan sekä korkeudeltaan että teholtaan liian suuria. Suunnitellun kaltaisista voimaloista ja niiden aiheuttamista haitoista ei vielä ole kokemusta. Voimaloiden kokoa ja tehoa vaaditaankin mielenpitoissa pienennettäväksi, mikäli hanke toteutetaan.

Hankealue on suosittu marjastus-, virkistys ja metsästysalue, ja alueen virkistyskäytön ja metsänhoidon katsotaan vaikeutuvan. Tuulivoimat haittaavan myös alueella sijaitsevien vapaa-asuntojen käyttöä.

Tuulivoimaloiden sijoittaminen lähelle aktiivisessa käytössä olevia metsäautoteitä ja moottorikelkkareittejä aiheuttaa riskin mm. voimaloiden lavoista irtoavien jääheitteiden vuoksi.

Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Mielenpitoissa todetaan, että suunnitellut voimat tulevat aiheuttamaan maisemahaittoja alueelle jo rakennettujen tuulivoimaloiden lisäksi. Voimat tulevat olemaan maisemassa hallitseva elementti. Teuvanjoikilaakson maisemallisesti arvokas kulttuuriympäristö on alle kahden kilometrin etäisyydellä Siltanevan tuulivoimala-alueesta, ja valtakunnallisesti arvokkaat umpipihaiset talonpoikaistalot sijaitsevat 4,5 km etäisyydellä.

Vaikutukset kasvillisuuteen ja luonnon monimuotoisuuteen

Mielenpitoissa katsotaan, että tuulivoima ei ole päästötöntä eikä edistä vihreän siirtymän tavoitteita. Tuulivoimaloiden ja niihin tarvittavan tiestön ja sähkölinjojen rakentaminen tuhoaa valtavia määriä metsää ja hiilinieluja, ja on vahvasti ristiriidassa mm EU:n ennallistamisasetuksen ja Helmielinympäristöohjelman kanssa. Tuulivoimarakentaminen katsotaan myös tuhoavan luonnon monimuotoisuutta ja lisäävän luontokatoa rakentamisen aiheuttaman metsien pirstoutumisen seurauksena. Mielenpitoissa nähdään myös, että tuulivoiman ekologisuutta tulisi arvioida kokonaisuutena, voimaloiden raaka-aineiden hankkimisesta voimaloiden purkamiseen saakka.

Mielenpitoissa esitetään, että sähkönsiirtolinjat tulee sijoittaa olemassa oleviin pylväisiin, jotta välttyttäisiin metsähakkuilta.

Mielipiteissä todetaan, että tuulivoimahankkeiden yhteydessä tehtävissä luontoselvityksissä ei oteta kantaa alueen soveltumiseen tuulivoima-alueeksi, ja katsotaan luontoarvojen ja tuulivoimalatuotannon olevan ristiriidassa keskenään.

Vaikutukset aineelliseen omaisuuteen

Asuntojen arvon epäillään laskevan tuulivoimarakentamisen myötä. Mielipiteissä kannetaan myös huolta siitä, että voimaloiden käyttöön loputtua voimaloiden perustusten purkuvastuu jää maanomistajille. Hanketoimija tulee velvoittaa huolehtimaan voimaloiden purkamisen kustannuksista.

Tuulivoima-alueiden katsotaan rajoittavan vapaata omistusoikeutta ja hankealueen turvallista käyttöä. Metsänhoitoalueen katsotaan muuttuvan teollisuusalueeksi, jonka vaikutusta maanarvoon tulevaisuudessa pidetään mahdottomana arvioida.

Tuulivoimaloiden sähkönsiirron katsotaan muodostavan uhan kuntalaisten maanomistusoikeudelle ja tasavertaiselle kohtelulle. Maapohjan lunastus sähkönsiirtolinjoja varten tulee sopia yhdessä omistajan kanssa.

Yhteisvaikutukset

Yhteisvaikutusten arviointia pidetään puutteellisena. Voimalahankkeita on lähialueilla vireillä paljon eikä hankkeessa ole riittävästi huomioitu eri tuulivoima-alueiden yhteisvaikutuksia suhteessa muutokseen, joka tästä on aiheutumassa. Useissa mielipiteissä pidetään asutuksen kannalta kohtuuttomana, että tuulivoima-alueita rakennetaan useita eri puolille asutusta.

Muuta

Tuulivoimaloiden katsotaan voivan aiheuttaa häiriöitä tutkayhteyksiin ja radio- ja TV-verkkoihin. Pahimmillaan tuulivoimala voi estää tv-signaalin etenemisen kokonaan. Tuulivoiman aiheuttaessa häiriön antenni-tv-vastaanottoihin vaikuttaa se myös vaaratiedotteiden saatavuuteen ja sitä kautta yleiseen turvallisuuteen. Vaikutukset antenni-tv-vastaanottoihin tulisi ottaa huomioon myös turvallisuuden liittyvien vaikutusten arvioinnissa.

Mielipiteissä huomautetaan, että arviointiohjelmassa ei ole lainkaan huomioitu tuulivoimaloiden paloturvallisuutta.

Mielipiteissä esitetään, että ympäristövaikutusten arviointi on tehtävä huolellisesti ja kattavasti, vallitsevat ympäristöolosuhteet ja toimintaympäristö huomioiden. Arviointiin liittyvät epävarmuustekijät tulee kuvata. Arvioinnin tuloksista on viestittävä mahdollisimman selkeästi hankkeen vaikutusalueen kiinteistön omistajille ja asukkaille sekä muille asianosaisille.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO ARVIOINTIOHJELMASTA

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma kattaa YVA-asetuksen 3 §:ssä mainitut arviointiohjelman sisältövaatimukset ja arviointiohjelma on käsitelty YVA-lainsäädännön vaatimalla tavalla.

Arviointiohjelmassa esitetyn lisäksi arviointiselostusta ja siihen liittyviä selvityksiä laadittaessa tulee huomioida seuraavat yhteysviranomaisen esiin tuomat asiat (alla kohdat **YV**).

Yhteysviranomaisen korostaa, että arviointiselostuksessa tulee olla YVA-asetuksen 4 §:n mukainen selvitys siitä, miten yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta on otettu huomioon.

Hankekuvaus ja hankkeen vaihtoehdot

Arviointiohjelmassa on esitetty tiedot hankealueesta, tuulivoimaloiden alustavista sijainneista, tuulivoimaloiden rakenteista sekä arvio aikataulusta. Hankekuvauksessa on kerrottu hankkeen liittymisestä kansainvälisiin, kansallisiin ja maakunnallisiin ilmastotavoitteisiin.

Arviointiohjelmassa on ns. 0-vaihtoehto eli hankkeen toteuttamatta jättäminen sekä toteuttamisvaihtoehdot VE1 ja VE2. Hankkeessa tarkastellaan yhtä sähkönsiirtovaihtoehtoa.

YV: Arviointiselostuksessa tulee selkeästi esittää hankkeen eri vaihtoehdot, voimaloiden sijainnit eri vaihtoehdoissa ja selostuksessa tulee lisäksi esittää kartalla mm. suunnitellut huoltotiet, sisäinen sähkönsiirto sekä sähköasemat.

Arviointimenettelyn keskeisiin periaatteisiin kuuluu vaihtoehtotarkastelu, jonka tarkoituksena on tukea päätöksentekoa tuottamalla tietoa hankkeen vaihtoehtoisista ratkaisuista ja niiden ympäristövaikutuksista sekä vaikutusten eroavuuksista. Yhteysviranomaisen yhtyy Etelä-Pohjanmaan liiton näkemykseen, että arvioinnissa selvitettäisiin ohjelmassa esitetyn sähkönsiirtovaihtoehdon lisäksi myös muita vaihtoehtoja.

Yhteysviranomaisen toteaa arviointiohjelmassa esitetyn vaihtoehdon VE1 olevan voimassa olevan maakuntakaavan vastainen. Vireillä olevassa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 hankealue on merkitty tuulivoimatuotannon alueeksi. Hankealue on kuitenkin laajempi kuin kaavaehdotuksessa esitetty. Tarkasteltavissa vaihtoehdoissa on hyvä huomioida maakuntakaavan mukaisuus.

Hankkeen teknisessä kuvauksessa kappaleessa 3.5.3 Sähkönsiirron rakenteet mainitaan, että ”Tuuli- ja aurinkovoima-alueiden sisäinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapeleilla.” Aurinkovoima-alueisiin viitataan myös maisemavaikutuksia käsittelevässä kappaleessa sivulla 118.

Hankevaihtoehdoissa ei kuitenkaan ole esitetty aurinkovoiman rakentamista alueelle.

Arviointiohjelmassa mainitaan, että hankealueen läpi kulkee moottorikelkkareitti, jota ei ole merkitty virkistyskohteita kuvaavaan karttaan kuvassa 13.

Selostuksessa tulee esittää arviot toiminnan aikana ja toiminnan päättyessä syntyvistä jätteistä, niiden määrästä ja käsittelymenetelmistä lainsäädännölliset vaatimukset huomioon ottaen. Käytöstä poistoon liittyvässä kuvauksessa tulee esittää tiedot voimaloiden ja voimajohtojen poistamisesta vastaavista tahoista.

Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat

Arviointiohjelmassa on esitetty hankkeen edellyttämät sekä mahdollisesti tarvittavat suunnitelmat, luvat ja niihin rinnastettavat päätökset.

YV: Keskeiset tarvittavat luvat on esitetty arviointiohjelmassa selkeästi. Hankkeen suunnittelun tarkentuessa esille voi tulla muitakin lupia ja suunnitelmia, jotka tulee ottaa huomioon hankkeen suunnittelussa. Esimerkiksi vesilain mukaisille alitus- ja ojitusilmoituksille voi syntyä tarve hankkeen edetessä. Muita mahdollisesti tarvittavia lupia ovat esim. kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin sekä sähkölaitteiden edellyttämät luvat, joita tarvitaan erityisesti työturvallisuuden varmistamiseksi ja aineellisten vahinkojen estämiseksi. Tarvittaessa tietoja tulee täydentää arviointiselostukseen.

Ympäristön nykytila, arvioitavat ympäristövaikutukset ja menetelmät

Arviointiohjelmassa on kuvattu yleispiirteisesti hankealueen ympäristön nykytilaa ja arvioinnissa selvittävät YVA-lain mukaiset vaikutukset ja laadittu eri vaikutusten osalta alustavat rajaukset tarkastelualueiksi. Hankkeen kannalta keskeisiksi arvioitaviksi vaikutuksiksi on tunnistettu mm. maisema-, melu-, välke-, linnusto-, pintavesi-, liikenne-, luonto- ja virkistyskäyttöön kohdistuvat vaikutukset.

Vaikutusten arvioinnissa käytettävät menetelmät on pääosin esitetty kunkin arvioitavan osa-alueen kohdalla. Vaikutusten arvioinnissa hyödynnetään soveltuvin osin IMPERIA-hankkeen arviointimallia ja työkaluja.

Lisäksi hankkeen mahdollisia yhteisvaikutuksia alueella olevien tai suunniteltujen muiden hankkeiden kanssa arvioidaan. Vaikutusten arviointi toteutetaan asiantuntija-arviona.

YV: Vaikutusalueen nykytilan kuvausta tulee täydentää arvioinnin yhteydessä saatujen tietojen perusteella. Vaikutusalueen rajausta vaikutustyypeittäin tulee kuvata ja perustella selostuksessa.

Yhteysviranomaisen huomauttaa, että vaikutukset tulee arvioida aina koko hankkeen vaikutusalueelta. Yhteysviranomaisen korostaa, että ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee painottaa erityisesti hankkeen todennäköisesti merkittävien vaikutusten arviointia.

Arviointiselostuksessa tulee esittää vaikutuskohdittain perustelut, miten vaikutuksen merkittävyys on määritetty. Vaihtoehtojen vertailussa tulee kuvata eri vaihtoehtojen ympäristövaikutusten eroavuudet sekä sanallisesti että taulukkomuodossa. Vaihtoehdossa VE0 tulee arvioida vaikutusalueen kehitystä, kun hanketta ei toteuteta.

Arviointiohjelman mukaan maisemavaikutusten arvioinnissa hyödynnetään Ympäristöministeriön opasta Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa. Opasta laadittaessa lähtökohtana ovat olleet noin 200 metriä korkeat voimalat. Nykyisin suunniteltavien voimaloiden korkeudet ovat noin 300–350 metriä korkeita. Maisemavaikutuksia arvioidessa tämä tulee huomioida tarkastelualueen rajauksessa.

Arviointiohjelman kappaleessa 5.1.1 todetaan sivulla 102 ”Pallonevan YVA-menettelyyn osallistuvilla asiantuntijoilla...”. Tämä tulee korjata arviointiselostukseen.

Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen

Arviointiohjelman mukaan hankkeen ihmisiin kohdistuvista vaikutuksista merkittävimpiä ovat maisemavaikutukset, melu- ja varjostusvaikutukset sekä vaikutukset viihtyvyyteen ja virkistyskäyttöön.

Vaikutusten tunnistamisessa ja arvioinnissa selvitetään ne väestöryhmät ja alueet, joihin vaikutukset erityisesti kohdistuvat. Ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia tarkastellaan erityisesti hankkeen lähialueella.

Lähtöaineistona ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa käytetään laadittuja selvityksiä ja arviointeja. Arvioinnissa hyödynnetään myös mm. arviointimenettelyn aikana saatuja lausuntoja ja mielipiteitä. Ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvien vaikutusten arviointimenetelmänä käytetään lähtöaineistojen asiantuntija-analyysiä.

Hankkeen terveysvaikutuksia arvioidaan erityisesti meluvaikutusten kannalta. Lisäksi tarkastellaan maisema- ja välkevaikutuksia sekä sähkönsiirron mahdollisia terveysvaikutuksia Säteilyturvakeskuksen ohjeistuksen perusteella.

Tuulivoimaloiden toiminnan aiheuttamia meluvaikutuksia hankealueen ympäristössä arvioidaan laadittavien melumallinnusten avulla. Tuulivoimaloiden tuottaman äänen mallinukset tehdään Ympäristöministeriön ohjeen ”Tuulivoimaloiden melun mallintaminen” 2/2014 mukaisesti. Lisäksi tehdään pienitaajuisen melun laskenta

16.8.2024

Ympäristöministeriön mallinnusohjeen 2/2014 mukaisesti lähimpien asuin- ja lomarakennusten kohdalla.

Melumallinnusten tuloksia verrataan valtioneuvoston asetuksen (1107/2015) mukaisiin ulkomelun ohjearvoihin sekä arvioitujen sisämelujen osalta Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 545/2015 rajoihin.

Varjostus- ja välkevaikutusten tarkastelussa arvioidaan alueet, jonne varjostus- ja välkevaikutukset kohdistuvat. Tuulivoimaloiden ympäristönsä aiheuttaman ns. vilkkuvan varjostuksen esiintymisalue ja esiintymistiheys arvioidaan mallinnuksen avulla. Mallinnus tehdään ns. todellisen tilanteen (Real Case) mukaan, jossa huomioidaan alueen tuulisuus- ja auringonpaistetiedot.

YV: Arvioinnissa tulee huomioida ääni- ja valo-olosuhteissa sekä maisemassa tapahtuvan muutoksen vaikutukset lähiasukkaiden viihtyvyyteen ja terveyteen sekä alueen virkistyskäyttöön ja metsästyksen kohdistuvat vaikutukset.

Yhteysviranomaisen muistuttaa, että melumallinnukset ja niiden raportointi tulee lähtökohtaisesti toteuttaa Ympäristöministeriön ohjeiden mukaisesti voimalatyypeillä, jotka vastaavat teholtaan ja muilta ominaisuuksiltaan vaihtoehdoissa esitettyjä tuulivoimaloiden enimmäiskokoja.

Mikäli melumallinnuksia ei voida laatia vaihtoehdoissa esitetyllä maksimi-voimalatyypeillä, tulee mallinnoissa noudattaa varovaisuusperiaatetta. Arviointiselostuksessa tulee esittää selkeästi mallinnoissa ja vaihtoehtojen mukaisissa voimalatyypeissä olevat eroavuudet sekä arviot eroavuuksien vaikutuksista lähtömelutasoon ja melun leviämiseen. Mahdolliset mallinnoituksen epävarmuustekijät tulee esittää myös pienitaajuuden melun leviämisen osalta.

Mikäli tehtyjen melumallinnusten ja arviointien perusteella melun ohjearvot ylittyvät, tulee arviointiselostuksessa esittää melualueelle jäävien asuin- ja lomarakennusten sekä mahdollisten kaavoitettujen tonttien määrä sekä esitys siitä, miten voimaloiden sijoitusta tai määrää muutetaan haitan ehkäisemiseksi.

Välkemallinnoisiin liittyen tulee arviointiselostuksessa esittää asuin- ja lomarakennusten sekä mahdollisten asumiskäyttöön kaavoitettujen tonttien määrä eri tuntivähykkeillä sekä arvio voimaloiden sijainnin tai määrän muutostarpeesta, mikäli välkkeen määrä ylittää muissa maissa käytettävät raja-arvot. Lähtökohtaisesti tuulivoima-alueet tulisi suunnitella niin, etteivät käytetyt välkkeen raja-arvot ylity. Arviointiohjelmassa todetun vuosittaisen välkemäärän lisäksi tulee esittää päiväkohtaiset maksimivälkeajat, joita voidaan verrata Ruotsissa käytettävään 30 min suositusarvoon. Välkemallinnukset tulee tehdä ilman puuston suojaavaa vaikutusta.

Arviointiohjelman mukaan lähin lomarakennus sijaitsee hankealueen eteläpuolella alle 500 metrin päässä hankealueen rajasta sekä lähimmistä voimaloista. Arviointiohjelmasta ei selviä, onko rakennus tarkoitus lunastaa tai käyttötarkoitusta muuttaa. Mikäli rakennuksen käyttötarkoitus jää ennalleen tai sitä ei lunasteta, tulee rakennus huomioida melu- ja välkemallinnuksissa.

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos huomauttaa, että arviointiohjelmasta ei yksiselitteisesti selviä onko hankealueella ulkoilu- ja virkistysreittejä. Mikäli alueelle sijoittuu ulkoiluun tarkoitettuja virkistysreittejä, tulee jääheitteiden mahdollisuus huomioida. Onnettomuusriski tulee ottaa huomioon tuulivoimaloita suunnitellessa, toimintoja suunniteltaessa ja toteutettaessa.

Vaikutukset liikenteeseen

Arviointiohjelman mukaan hankkeesta aiheutuu liikennevaikutuksia pääosin rakentamisvaiheessa. Vaikutusten arvioinnissa tarkastellaan hankkeeseen liittyvän liikenteen vaikutuksia liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen sekä liikenteestä aiheutuvia päästöjä ja vaikutuksia hankealueen tiestön kuntoon.

Vaikutusten arvioinnissa selvitetään tiestön nykyiset liikennemäärät ja raskaan liikenteen osuus sekä hankkeen aiheuttamat liikennemäärät hankkeen eri toimintavaiheissa.

Vaikutuksia lentoliikenteeseen selvitetään arviointiselostusvaiheessa Fintraffic Lennonvarmistus Oy:n laatiman korkeusesterajoitusten paikkatietoaineiston sekä Maanmittauslaitoksen maanpinnan korkeustietojen avulla.

YV: Arvioinnissa tulee huomioida liikenteen vaikutukset hankkeen koko elinkaaren ajan. Selostuksessa on kuvattava, mistä arvioidut liikennemäärät muodostuvat. Vaikutukset alueen asukkaisiin tulee huomioida sekä kuvata ne toimet, joilla liikenteestä aiheutuvia haitallisia vaikutuksia pyritään minimoimaan. Arvioinnissa tulee tarkastella myös kuljetusreiteille sijoittuvia mahdollisia kuljetuksia rajoittavia tekijöitä. Yhteysviranomaisen pyytää huomioimaan Väyläviraston Tuulivoimalaohjeen.

Selostuksessa tulee esittää erikoiskuljetusreitit satamasta hankealueelle, ja selvittää niiden toimivuus. Myös maa-aines- ja betonikuljetusten määriin ja vaikutuksiin tulee kiinnittää huomiota, mikäli niitä tuodaan hankealueen ulkopuolelta. Erityisesti hankealueen lähistön alemman tieverkon kuntoon ja kunnossa pysymiseen rakentamisen aikana tulee myös kiinnittää huomiota.

Mikäli maantieverkkoa tai liittymiä joudutaan parantamaan tuulivoimalan kuljetusten perillepääsyä varten, tulee hanketoimijan olla hyvissä ajoin

yhteydessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri – vastuualueeseen.

Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) huomauttaa lausunnossaan, että arviointiohjelman kohdassa 3.6.2 ja 4.1.2 on esitetty vanhentunutta tietoa lentoestelupaprosessista. Ilmailulaki on muuttunut 1.10.2023 lentoestelupaprosessin osalta. Tiedot tulee korjata arviointiselostukseen.

Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Arvioinnissa laaditaan näkemäalueanalyysi ja maisemavaikutuksia havainnollistetaan havainnekuvien avulla. Arvioinnissa huomioidaan tuulivoimapuiston rakenteiden vaikutuksia valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin ja rakennettuihin kulttuuriympäristöihin sekä eri tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset. Vaikutuksia muinaisjäänöksiin arvioidaan olemassa olevan tiedon sekä vuosina 2023 ja 2024 tehtyjen maastoinventointien avulla.

Hankkeessa maisemallisten kokonaisuuksien yleispiirteinen vaikutustarkastelu on rajattu ulottumaan noin 25 kilometrin säteelle hankealueesta. Vaikutusten arvioinnissa painotetaan lähivaikutusaluetta (0–6 km) ja ulompaa vaikutusaluetta (6–15 km).

Sähkönsiirron osalta maisemavaikutuksia tarkastellaan olemassa olevien ja mahdollisesti uusien rakennettavien sähkölinjojen vaikutuksia. Sähkönsiirto suunnitellaan toteutettavan maakaapelilla, jolloin maisemavaikutusten arviointia ei pidetä tarpeellisena.

YV: Hankealueen vaikutusalueella sijaitse useita valtakunnallisesti arvokkaita kulttuuriympäristöjä sekä maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Lähimmät maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet sijaitsevat 1,5 km etäisyydellä hankealueesta. Hankkeessa tulee arvioida huolellisesti vaikutukset kulttuuriympäristöihin ja maisema-alueisiin mm. havainnekuvia hyödyntämällä useista kuvauspisteistä. Maakuntakaavan merkinnät arvokkaista maisema-alueista ja rakennetuista kulttuuriympäristöistä tulee huomioida arvioinnissa.

Etelä-Pohjanmaan liitto huomauttaa lausunnossaan, että arvioinnissa on käytetty Ympäristöministeriön vuoden 2016 ohjeen mukaisia etäisyysvyöhykkeitä, vaikka ne on määriteltä matalammille voimaloille. Tämä tulee huomioida vaikutusten arvioinnissa. Arviointiselostuksessa tulee perustella näiden vyöhykkeiden käyttö ja arvioida, tulisiko lähivaikutusalueen rajaa siirtää kauemmas, sekä esittää käytetyt etäisyysvyöhykkeet selkeästi.

Yhteysviranomaisen katsoo, että ohjelmassa esitetty havainnekuvien määrä (10 kpl) on alhainen alueen laajuus huomioiden.

Havainnekuivissa tulee käyttää voimalatyyppejä, joka vastaa kokonaiskorkeudeltaan ja roottorinhalkaisijaltaan vaihtoehtojen mukaisia enimmäispituuksia. Arviointiselostuksessa tulee esittää havainnekuivien laadinnassa käytetty tekniikka ja päiväaikaisten havainnekuivien lisäksi arvioinnissa tulee havainnollistaa lentoestevalojen vaikutukset pimeään aikaan näkymään.

Havainnekuivissa tulee esittää myös maisemassa mahdollisesti näkyvät muiden hankkeiden tuulivoimat tai voimajohdot. Tarkastelualueen määrittelyssä tulee huomioida voimaloiden kokoluokka ja tarkastelualueella tulee laajentaa arviointiohjelmassa esitetystä, mikäli arvioinnin edetessä sille nähdään tarvetta.

Arvioinnissa tulee huomioida kulttuuriympäristön lisäksi myös hankkeen vaikutukset arvokkaisiin luonnon ympäristöihin ja virkistysalueisiin.

Muinaisjäännösten osalta yhteysviranomaisen pitää arviointiohjelmassa esitettyjä selvityksiä riittävinä. Yhteysviranomaisen pyytää kuitenkin huomioimaan Seinäjoen museon lausunnossaan esittämät huomiot. Yhteysviranomaisen korostaa museon tavoin, että muinaisjäännöksiin liittyvässä arvioinnissa tulee ottaa huomioon kaikki rakentamiseen liittyvät toimet, joilla voi olla vaikutusta kohteisiin. Muinaisjäännökset tulee esittää kartoilla aluerajauksineen.

Vaikutukset maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen

Arviointiohjelmassa on kuvattu hankealueen ja sen lähiympäristön yhdyskuntarakennetta, asutusta, kaavoitusta ja maankäyttöä. Asutuksen sijoittumista ja etäisyydet hankealueelta lähimpiin asuin- ja vapaa-ajan asuntoihin on kuvattu tekstissä ja kartalla. Arviointiohjelmassa on todettu, että hankealueella ei ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa eikä hankealuetta ole voimassa olevassa maakuntakaavassa osoitettu tuulivoimantuotantoalueeksi.

Hankkeen vaikutuksia lähialueiden maankäyttöön arvioidaan sanallisesti yleispiirteisesti. Maankäyttövaikutusten luonnetta selvitetään ja merkittävyyttä arvioidaan maastokäynneillä, kartta- ja paikkatietoaineistoilla, mahdollisilla täydentävillä haastatteluilta, vuorovaikutustilaisuuksien palautteen sekä esitettyjen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella.

YV: Arvioinnissa tulee tarkastella erityisesti hankkeen vaikutuksia voimassa olevaan ja vireillä olevaan maakuntakaavaan. Hankealueelle ei ole osoitettu maakunnallisesti merkittävää tuulivoimantuotannon aluetta voimassa olevassa maakuntakaavassa. Vireillä olevassa Etelä-Pohjanmaan 2050 maakuntakaavassa hankealue on osoitettu osittain tuulivoimantuotantoon.

Arvioinnissa tulee tarkastella, ovatko hankevaihtoehdot ristiriidassa maakuntakaavan tavoitteiden kanssa. Tuulivoimaloiden sijaintia suhteessa vireillä olevan maakuntakaavan tv-alueen rajaukseen tulee havainnollistaa kartalla.

Arvioinnissa tulee huomioida maakuntakaavaehdotuksessa tuulivoimaloiden alueelle annettu suunnittelumääräys, jonka mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida tuulivoiman vaikutukset alueella todettuun suuren petolinnun reviiriin. Arvioinnissa tulee suunnitella voimaloiden määrä ja sijainti siten, ettei merkittäviä yhteisvaikutuksia muodostu reviirille suunniteltavien muiden tuulivoimahankkeiden kanssa.

Etelä-Pohjanmaan liitto toteaa lausunnossaan, että vireillä olevan maakuntakaavan kuvaus tulee päivittää arviointiselostukseen vastaamaan ajankohtaista valmistelutilannetta. Arviointiselostuksessa on myös perusteltava maakuntakaavan rajauksesta poikkeaminen. Kaava-asiakirjoissa ja arviointiselostuksessa on esitettävä kaikki hankealueen ja sen vaikutusalueen maakuntakaavan merkinnät ja suunnittelumääräykset sekä arvioitava hankkeen vaikutuksia. Arviointi tulee tehdä suhteessa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 merkintöihin.

Vaikutukset luonnonvarojen hyödyntämiseen

Hankkeen vaikutuksia luonnonvarojen hyödyntämiseen arvioidaan alueen olemassa olevan ja hankkeen vaikutusarvioinnin aikana tuotetun aineiston perusteella asiantuntija-arviona. Hankkeen aiheuttamat luonnonvarojen hyödyntämiseen liittyvät vaikutukset muodostuvat hankealueen metsäalueiden pinta-alojen ja luonteen muutoksista, vaikutuksista turvetuotantoon sekä maa-aineksen oton estymisestä rakennettavilta alueilta. Tuulivoimahankkeen infrastruktuurin rakentaminen edellyttää raaka-aineiden (mm. maa-ainekset) hankintaa hankealueelta ja lähialueelta. Hankealueelta maanrakennustöiden yhteydessä kaivettavien maamassojen määrästä esitetään arvio.

YV: Arviointiohjelmassa esitetyn lisäksi arviointiselostuksessa tulee arvioida hankkeen vaikutukset alueellisiin maa-ainesvarantoihin sekä rakentamisessa syntyvät ylijäämämaan käytöstä ja käsittelystä aiheutuvat vaikutukset.

Arvioitaessa hankkeen vaikutuksia luonnonvarojen hyödyntämiseen tulee tarkastella missä määrin maarakentamisessa voidaan hyödyntää kierrätysmateriaaleja hanketta varten irrotettavan luonnon maa- tai kiviaineksen sijasta sekä vertailla vaihtoehtojen ympäristövaikutuksia.

Vaikutukset kasvillisuuteen ja luontotyypeihin

Hankealueen arvokkaat luontokohteet ja lajisto on kartoitettu kesällä 2023 tehdyssä kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksessä. Hankealueella tehdään kesällä 2024 täydentäviä selvityksiä. Selvitysten tulokset esitetään arviointiselostuksessa. Arvioinnissa huomioidaan lakisääteisesti suojellut luontotyyppikohteet, uhanalaiset luontotyypit ja muut kasvillisuutensa tai luontotyyppinsä perusteella huomionarvoiset kohteet.

YV: Vaikutusarvioinnin tulee perustua mahdollisimman ajantasaisiin ja kattaviin tausta-aineistoihin sekä näitä maastossa täydentäviin selvityksiin. Arvioinnissa käytettävät tausta-aineistot sekä lisäkartoitukset ja -seurannat tulee esittää asianmukaisella tarkkuudella osana selostusta. Tehtyjen kartoituksen perusteella tulee voida poissulkea lain turvaamat luontoarvot.

Tuulivoimarakentamisen merkittävimmät kasvillisuus- ja luontotyyppivaikutukset liittyvät voimalapaikkojen, tielinjojen ja sähkönsiirtolinjojen (sekä hankealueen sisäisten että ulkoisten) alueilla tapahtuvaan maankäytön muutokseen. Joissain tapauksissa (esimerkiksi muutokset vesitaloudessa tai pienilmasto-oloissa) muutokset voivat ulottua myös varsinaista muutoskohdetta laajemmalle alueelle.

Yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeessa tulee välttää luontoarvoiltaan merkittävillä kohteilla rakentamista. Arvioinnissa tulee kuvata erityisesti lajiston tai luonnonmonimuotoisuuden kannalta arvokkaille luontokohteille kohdistuvat vaikutukset. Arvokkaat luontokohteet tulee kuvailla ja esittää arviointiselostuksessa kartalla.

Etelä-Pohjanmaan liiton lausunnossa todetaan, että arviointiohjelmassa mainitaan elinympäristöjen muutosten voivan vaikuttaa ekologisiin yhteyksiin. Arvioinnissa tulee lausunnon mukaisesti huomioida paikallisen tarkastelun lisäksi alueen liittyminen laajempaan ekologiseen verkostoon. Lisäksi on tunnistettava ja turvattava alueen ekologiset yhteydet. Arviointiselostuksessa on esitettävä, miten hankkeen toteutus turvaa nämä yhteydet.

Vaikutukset linnustoon

Arviointiohjelmassa on kuvattu lyhyesti, mitä suoria ja epäsuoria vaikutuksia tuulivoimahankkeista voi aiheutua linnustolle. Hankealueelle on tehty pesimälinnustokartoitukset sekä kevät- ja syysmuutonseuranta vuonna 2023 ja osin täydennyksinä vuonna 2024. Lähimmät suojelunarvoiset pesäpaikat sijoittuvat hankealueella lähimmillään noin 400 metrin etäisyydelle lähimmästä voimalasta. Siltanevan hankealue sijaitsee valtakunnallisesti tärkeällä metsähanhen kevät- ja syysmuuttoreitillä, ja osittain kurjen kevät- ja syysmuuttoreitillä. Hankkeen linnustovaikutuksia

arvioidaan asiantuntija-arviona. Lintujen kevät- ja syysmuuttoselvitysten perusteella tehdään törmäysmallinnus.

Hankealueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse FINIBA-, IBA- tai MAALI-alueita.

YV: Yhteysviranomainen toteaa, että linnustovaikutusten arviointia tulee täydentää arviointiohjelmassa esitetystä.

Pesimälinnusto

Pesimälinnustonselvitykset on suositeltavaa toistaa kauden aikana samalla alueella vähintään kaksi, mieluiten kolme kertaa, jotta selvityksen luotettavuus paranee ja harvinaisten lajien havaitsemisen todennäköisyys kasvaa. Selvitykset tulisi kohdentaa erityisesti linnustollisesti arvokkaiksi arvioituihin alueisiin, kuten vanhoihin metsiin ja ojittamattomille soille.

Myös Luonnonvarakeskus korostaa lausunnossaan, että kanalintujen esiintymisen selvittämiseksi suunnittelualueella olisi hyvä tehdä soidinpaikkaselvitykset useampana peräkkäisenä vuotena. Tällöin soidinpaikkaselvitys antaisi alueen merkityksestä kanalinnuille paremman kuvan kuin yksittäisenä keväänä tehty selvitys.

Petolinnut

Mikäli päiväpetolintuselvityksessä havaitaan herkkiä lajeja, jotka vaikuttavat pesivän hankealueella, tulee kyseiset lajit ottaa erityiseen seurantaan ja selvittää niiden mahdolliset pesäpaikat hankealueella tai sen vaikutusalueella. Myös tiedossa olevien, hankkeen vaikutusalueella sijaitsevien herkkien lintulajien pesäpaikkojen nykytila tulee selvittää. Selvitykset lajien lentosuunnista tulee laatia, mikäli lajeja tavataan. Tarvittaessa tulee tehdä mallinnuksia lajien törmäystodennäköisyyksien selvittämiseksi.

Metsähallitus puolestaan toteaa, että suunnitellun tuulivoima-alueen ympäristöön sijoittuu uhanalaisten petolintujen reviirejä, minkä vuoksi esitetty petolintuseuranta on hankkeen osalta tarpeellinen. Myös suojelualueisiin ja -ohjelmiin kuuluvien suoalueiden pesimälinnustotiedot ovat vanhentuneita ja myös näiden päivittämistä osana arviointimenettelyä tulisi harkita.

Muuttolinnut

Muuttolinnuston osalta kriittisiä lajeja ovat etenkin metsähänhi, kurki ja laulujoutsen, joiden muuttoreitit kulkevat hankealueen yli. Muuttolinnustoa on tähän mennessä selvitetty keväällä ja syksyllä kumpanakin kymmenen päivän ajan, mikä on huomattavasti vähemmän kuin tuulivoimarakentamisen linnustovaikutusten arvioinnissa suositeltu 30 päivää keväällä ja 30 päivää syksyllä. Yhteysviranomainen toteaa, että selvityspäivien rajaaminen kymmeneen muuttokautta kohti ei ole yleisesti

16.8.2024

käytössä, kuten ohjelmassa todetaan. Yhteysviranomainen korostaa, että kevät- ja syysmuuton kattava tarkkailu on välttämätöntä vaikutusten arvioimiseksi, ja suurempi määrä tarkkailupäiviä lisää mahdollisuutta havaita merkittävät muuttopäivät. Mikäli suositeltua Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa -oppaassa esitettyä tarkkailuaikaa lyhennetään, sille on esitettävä kattavat perustelut.

Yhteysviranomainen huomauttaa, että suurikokoiset lajit edustavat vain pientä osaa muuttolinnuista ja että merkittävä osa muutosta tapahtuu öisin. Erityisesti on tarkasteltava hankkeen vaikutuksia yöllä muuttaviin lajeihin, jotka lentävät voimaloiden toimintakorkeudella. Linnustoselvityksissä on arvioitava, miten hanke vaikuttaa yöllä muuttaviin lajeihin ja voivatko voimaloiden valot houkutellessa niitä, mikä voisi lisätä hankkeen kielteisiä vaikutuksia linnustoon.

Muuttolinnuston osalta yhteysviranomainen kehottaa huomioimaan muut lähialueilla olevat hankkeet ja laatimaan törmäysmallinnuksen erityisesti niiden lajien osalta, joiden muutto on hankealueen läpi runsainta. Lisäksi niin pesimäaikainen kuin muutonaikainen havainnointi päiväpetolintujen osalta on oleellista linnustovaikutusten arvioinnin kannalta.

Myös Metsähallitus kiinnittää lausunnossaan huomiota siihen, että laadittava muuttolintuselvitys on havaintopäivien määrän suhteen melko niukka ottaen huomioon lintujen muuton jakautumisen pitkälle ajanjaksolle. Erityisesti yhteisvaikutusten arvioinnin tueksi tulee olla käytettävissä riittävät tiedot lintujen muuttokäyttäytymisestä ja eri lajien lentoaktiivisuudesta hankealueella ja sen läheisyydessä. Metsähallitus katsoo, että esitettyä muuttolintuselvitystä tulee täydentää joko maastoseurannalla tai kokoamalla täydentävää aineistoa lintujen muutosta esim. muiden tuulivoimahankkeiden tueksi tehdystä seurannasta.

Yhteysviranomainen pyytää huomioimaan Luonnonvarakeskuksen ja Metsähallituksen lausunnot metsäkanalintujen ja petolintujen sekä muuttolintuselvityksen osalta.

Vaikutukset muuhun eläimistöön

Eläimistöön kohdistuvien vaikutusten arvioinneissa ja selvityksissä pääpaino on EU:n luontodirektiivin liitteen IV (a) lajiston esiintymisessä. Lisäksi tarkastellaan metsäpeuraan mahdollisesti kohdistuvia vaikutuksia ja vaikutuksia ekologiin yhteyksiin.

Hankealueella on tehty lepakko-, liito-orava- ja viitasammakkokartoituksia vuonna 2023. Selvityksiä täydennetään maastokaudella 2024. Lisätietoa hankitaan alueella toimivilta metsästysseuroilta ja Luonnonvarakeskuksen vapaasti saatavan tiedon pohjalta.

YV: Luontodirektiivin liitteeseen IV a kuuluvien liito-oravan ja viitasammakon mahdollisten luonnonsuojelulain 78 §:n tarkoittamien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen sijoittuminen hankealueelle ja sähkönsiirron vaikutusalueelle tulee selvittää.

Arvioitaessa metsäluontokohteiden merkitystä liito-oravalle tulee huomioida lajin lyhytikäisyys ja rakenteiden pitkäaikainen vaikutus lajille. Liito-oravalle potentiaalisilla elinympäristöillä ei välttämättä tehdä havaintoa lajista yksittäisenä inventointivuotena. Reviirien väliaikainen tyhjentyminen kuuluu lajin ekologiaan. Näitä potentiaalisia elinympäristöjä, jotka yleensä selkeästi erottuvat ympäröivästä luonnosta, tulee käsitellä kuten aktiivisia liito-oravareviirejä mikäli pitkäaikaisella havainnoinnilla ei pystytä poissulkemaan lajin esiintymistä alueella. Tämä tehdään esimerkiksi turvaamalla liito-oravien esiintymisalueiden kytkeytyneisyys ja esittämällä ratkaisumalleja, joiden avulla mahdollisesti haitallisia vaikutuksia on mahdollista lieventää.

Suurpetojen reviirit ovat hyvin laajoja ja on hankala yksiselitteisesti todeta, kuinka aktiivisesti ne tiettyä osaa reviiristä käyttävät. Hankealue sijoittuu susilauman reviirille. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että arviossa hyödynnettävät reviirirajaukset ovat arvioita eivätkä ne kuvaa reviirin tosiasiallista käyttöä. Myös lumijälkilaskennan tulokset antavat karkean yleiskuvan yksilöiden liikkumisesta alueella. Lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämis- ja heikentämiskielto koskee verrattain suppeita alueita, eikä siten mainittu säännös velvoita suojelemaan koko lajin elinympäristöä (KHO: 2023:73), mutta arvioinnin tulee perustua riittäviin tietolähteisiin ja ajantasaisiin selvityksiin (KHO: 2023:70).

Hankkeiden yhteisvaikutusten huomioiminen on tärkeää laajoja alueita hyödyntävien suurpetojen vaikutusarvioinnissa. Tuulivoiman lajivaikutuksista on toistaiseksi vähän tutkimustietoa käytettäväksi. Näin varovaisuusperiaatteella toimimisen tärkeys korostuu.

Luonnonvarakeskus huomauttaa myös lausunnossaan, että tehdyt suurpetoselvitykset mahdollistavat vain karkean arvion lajien esiintymisestä alueella. Alueen merkitystä näiden lajien lisääntymis- ja levähdysalueina ei voida tehtyjen selvitysten avulla määrittää.

Yhteysviranomaisen huomauttaa, että kartoitusreitit tulee esittää selostuksessa tai sen liitteissä. Kartoituksista saadut havainnot tulee tallentaa Laji.fi järjestelmään. Arviointiselostuksesta tulee käydä selkeästi ilmi tehtyjen selvitysten kartoituspäivät.

Vaikutukset Natura-alueisiin ja luonnonsuojelualueisiin

Arviointiohjelmassa on lueteltu lähimmät Natura 2000 -alueet ja luonnonsuojelualueet. Hankealuetta lähimmät Natura 2000 -alueet ovat

Kurpannevan (SACFI0800016), Harjaisnevan-Pilkoonnevan (SACFI0800013), Varisnevan (SACFI0800015) ja Pässinrämäräkän Natura-alueet (SACFI0800101). Hankealuetta lähin muu luonnonsuojelualue on hankealueelta itään lähimmillään noin 3,5 kilometrin päässä sijaitseva Peräpalstan yksityinen luonnonsuojelualue (YSA238947). Hankkeen vaikutusta Natura-alueisiin, luonnonsuojelualueisiin ja luonnonsuojeluohjelma-alueisiin arvioidaan asiantuntija-arviona.

YV: Hankealueella ja sen läheisyydessä korostuvat suoluontoarvot ja linnustoarvot. Hankealueen koillispuolelle sijoittuu Kurpannevan (SAC) Natura-alue ja länsipuolelle sijoittuu Harjaisneva-Pilkoonnevan (SAC) Natura-alue. Hankealueen koillis- itäpuolelle sijoittuu myös Etelä-Pohjanmaan suoselvityksessä mukana ollut kohdealue Kaivoneva. Yhteysviranomaisen korostaa, että Natura-alueet sisältävät suojeluperusteiden lisäksi myös muita luontoarvoja. Esimerkiksi SAC-alueilla saattaa korostua suojeluperusteisten luontotyyppien lisäksi muut huomionarvoiset luonto- ja lajiarvot, kuten linnusto. Nämä tulee huomioida osana arviointiselostusta. Hankkeen ja muiden maankäyttöä muuttavien hankkeiden vaikutuksia esimerkiksi suoalueiden kytkeytyneisyyteen ja ekologiaan yhteyksiin tulee arvioida.

Selostus, sen tausta-aineistona laaditut selvitykset, Natura-arvioinnin tarpeen selvittäminen ja mahdollinen Natura-arviointi tulee lähtökohtaisesti laatia Luopas-oppaan ohjeiden mukaisesti.

Metsähallitus huomauttaa lausunnossaan, että arviointiohjelmassa ei määritellä sitä, miten luonnonsuojelualueisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi tullaan tekemään. Arviointiohjelmassa ei myöskään esitetä, tullaanko hankealueen ympäristöön sijoittuvien Natura-alueiden osalta laatimaan esimerkiksi Natura-tarpeellisuuden arviointi, minkä vuoksi Natura-arviointeihin ei voi arviointiohjelman perusteella ottaa kantaa.

Vaikutukset maa- ja kallioperään

Hankealueen maaperä koostuu pääosin sekalajitteisesta maalajista. Maaperässä on myös paksun turvekerroksen alueita, kalliomaata ja kalliopaljastumia. Hankealueella tai suunnitellun sähkönsiirtoreitin alueella ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaita tuuli- ja rantakerrostumia, moreenimuodostumia eikä kalliioalueita.

Hankealueelle tai sen läheisyyteen ei sijoitu arvokkaita geologisia muodostumia. Geologian tutkimuskeskuksen aineiston (2022) perusteella hankealueelle sijoittuu alueita, joilla happamien sulfaattimaiden esiintymistodennäköisyys on pieni tai hyvin pieni. Lähin kohtalaisen esiintymistodennäköisyyden alue sijaitsee noin 2 km päässä hankealueen rajalta.

Maa- ja kallioperään kohdistuvat vaikutukset arvioidaan olemassa olevaan aineistoon perustuen asiantuntija-arviona ja lähtötietona käytetään julkisia tietolähteitä, kuten GTK:n ja SYKE:n karttapalveluja ja paikkatietorajapintoja, tieteellisiä julkaisuja, sekä mahdollisia maastossa tehtyjä havaintoja alueen geologisista ominaispiirteistä. Vaikutusarvioinnissa tarkastellaan myös vaikutuksia happamiin sulfaattimaihin.

YV: Hanke vaatii maa-ainesten ottoa paikallisesti merkittävästi tuulivoimaloiden perustusten ja tiestön rakentamiseksi. Selostuksessa tulee arvioida tuulivoimaloiden, huoltoteiden ja sähkönsiirron rakentamiseen tarvittavat maa-ainesmäärät ja niiden saatavuus. Arviointiselostuksessa tulee myös kuvata rakentamisessa mahdollisesti muodostuvien ylijäämämaiden määrä ja sijoittaminen.

Arviointiohjelman mukaan tuulivoimapuiston alueella on pieni tai hyvin pieni todennäköisyys happamien sulfaattimaiden esiintymiselle. Arviointiohjelmassa on esitetty GTK:n happamien sulfaattimaiden esiintymisen todennäköisyysaineisto. GTK:n aineiston näytteenotto ei ole kuitenkaan kaiken kattava, vaikka onkin hyvin suuntaa antava. Sen perusteella ei voida täysin sulkea pois happamien sulfaattimaiden esiintymistä niilläkään alueilla, joilla happamien sulfaattimaiden esiintymisen todennäköisyys on aineiston mukaan pieni tai hyvin pieni. Happamien sulfaattimaiden esiintymistä tulee selvittää arviointiohjelmassa esitettyä tarkemmin. Suunnittelussa tulee huomioida happamien vesien laadunhallinta, rakenteisiin aiheutuvat korroosivaikutukset sekä massanvaihtoista aiheutuvat riskit. Happamista valumista vesistöille aiheutuvat riskit tulee arvioida sekä kuvata riskien lieventämiseksi tehtävät toimenpiteet ja niiden toimivuus.

Vaikutukset pohjavesiin

Hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse luokiteltuja pohjavesialueita. Lähimmät luokitellut pohjavesialueet ovat hankealueelta noin 6,4 kilometriä itään sijoittuva Jussinmäen pohjavesialue (1084607) ja koilliseen 6,7 kilometriä Haapalankangas-Lintuharjun pohjavesialue (1030121).

Mahdollisia vaikutuksia pohjaveden muodostumiseen voi aiheutua rakentamisen ja maanmuokkauksen seurauksena. Rakentamisen pohjavesivaikutuksia tarkastellaan pohjaveden laadulle ja riittävyydelle kohdistuvien riskien osalta.

YV: Arviointiohjelmassa on oikeat ja riittävän laajat tiedot hankealueen lähellä sijaitsevista pohjavesialueista. Yhteysviranomaisen katsoo, että esitetyt arviointimenetelmät pohjavesivaikutuksista ovat riittäviä.

On kuitenkin huomattava, että pohjavedelle aiheutuvat vaikutukset on arvioitava myös pohjavesialueiden ulkopuolella. Hankealueella mahdollisesti tehtävät ojitukset aiheuttavat hydrologisia muutoksia ja voivat vaikuttaa pohjavesien tasoon.

Vaikutukset pintavesiin

Vaikutuksia pintavesiin arvioidaan asiantuntija-arviona olemassa olevien aineistojen perusteella. Arviointi rajataan koskemaan myös hankealueen ulkopuolisia lähimpiä vesimuodostumia. Lisäksi pintavesivaikutuksia arvioidaan sähkönsiirtolinjausten välittömästä läheisyydestä, ja hankkeen ja hankealueen muun maankäytön, erityisesti turvetuotantoalueiden aiheuttamia, vesistöihin kohdistuvia yhteisvaikutuksia.

Vaikutuksia Teuvanjoen kalastoon ja erityisesti taimenkantaan arvioidaan asiantuntija-arviona, hyödyntäen koekalastusrekisterin tietoja ja muita saatavilla olevia tietoja vesistön kalastosta ja vesistöjen tilasta.

YV: Arviointiohjelmassa todetaan, että Teuvanjoki on keskisuuri savimaan joki. Teuvanjoen vesimuodostuma on kuitenkin tyypiltään keskisuuri kangasmaiden joki. Arviointiohjelmassa todetaan myös, että Teuvanjoen kalasto ja pohjaeläimet ilmentävät hyvää tilaa. Vesienhoidon toimenpideohjelmassa 2022–2027 Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa todetaan kuitenkin, että pohjaeläimet ilmentävät erinomaista tilaa. Tiedot tulee korjata arviointiselostukseen.

Närpiönjoen yläosan vesimuodostuma on arviointiohjelmassa esitetystä poiketen nimetty, ei luokiteltu, voimakkaasti muutetuksi. Kyseessä on voimakkaasti muutetuksi nimetty vesimuodostuma, jonka ekologinen tila on tyydyttävä suhteessa parhaaseen saavutettavissa olevaan tilaan. Tiedot tulee korjata arviointiselostukseen.

Pintavedet ja niiden reunakasvillisuus muodostavat tärkeän, joskin vaihtelevasti säilyneen ekologisen viheryhteyden, joka on huomioitava hankkeen vaikutusarvioinnissa. Selostuksessa tulee tunnistaa arvokkaat kohteet, kuten vesistöt ja lajiston elinympäristöt, joita huoltotiet tai sähkönsiirto saattavat sivuta. Pintavesivaikutuksia on tarkasteltava laaja-alaisesti, ja arviointiin on sisällytettävä lieventämistoimenpiteet sekä niiden toimivuuden arviointi. Arvokkaisiin kohteisiin kytkeytyvän lajiston, kuten taimenen, sauron, majavan ja kalaston huomioiminen on olennainen osa vaikutusarviota.

Hankkeen vaikutukset, mukaan lukien hydrologia, biologiset muuttujat ja vedenlaatu, tulee tarkastella lähimpiin vesistöihin, pienvesiin sekä alavirran vesimuodostumiin.

Arviointiselostuksessa on esitettävä alustavat huoltotiereitit ja arvioitava niiden rakentamisen mahdolliset kuivatustarpeet sekä vaikutukset alueen

ja alapuolisten valuma-alueiden hydrologiaan. Kartta-aineistosta tulee ilmetä alueen ojitukset, huoltoreittien sijainti, voimalapaikat sekä se, mille valuma-alueille nämä sijoittuvat. Vesistövaikutukset, myös välilliset, tulee ottaa hankkeessa huomioon ja pyrkiä niiden minimoimiseen.

Ohjelmassa on tunnistettu mahdollisesti vesiluvan vaativat toimenpiteet. On tärkeää, että vesilain mukaiset suojellut luontotyypit rajataan hankkeen rakentamisalueiden ulkopuolelle. Arvioinnissa tulee huomioida, miten happamien sulfaattimaiden mahdollinen esiintyminen huomioidaan ja miten näistä aiheutuvat päästöt vesistöihin estetään tai minimoidaan.

Vaikutukset ilmastoon

Arviointiohjelman mukaan vaikutuksia arvioidaan sen perusteella, kuinka paljon hanke pystyy korvaamaan muita kasvihuonekaasupäästöiltään haitallisempia sähköntuotantomuotoja. Arviointi perustuu Suomessa käytettyjen sähköntuotantomuotojen keskimääräisiin kasvihuonekaasupäästöihin ja suunnitellun hankkeen odotettuihin päästövähennyksiin. Vaikutusten arvioinnissa huomioidaan ilmastovaikutukset hankkeen koko elinkaaren ajalta. Hiilinieluihin ja -varastoihin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa huomioidaan tuulivoimapuiston rakentamisen takia hankealueen kasvillisuudessa tapahtuvat muutokset.

YV: Arvioinnissa tulee huomioida mm. voimaloiden hankinnasta aiheutuvat ilmastovaikutukset sekä rakennus-, toiminta- ja purkamisajan liikenteen ilmastovaikutukset.

Selostuksessa tulee esittää laskelmat hankkeesta aiheutuvista kasvihuone-kaasupäästöistä hiilidioksidiekvivalentteina koko elinkaaren ajalta sekä arvioinnissa käytetyt laskentaperusteet ja käytetyt tietolähteet.

Selostuksessa tulee myös arvioida, milloin voimaloiden tuottama päästötön energia on kompensoinut rakentamisvaiheen aikana syntyneet ilmastopäästöt. Hankkeen ilmastovaikutukset tulee suhteuttaa alueellisiin ilmasto- ja päästövähennystavoitteisiin.

Ilmastovaikutusten arvioinnissa on huomioitu ilmastonmuutoksesta johtuvien sään ääri-ilmiöiden vaikutukset hankkeeseen.

Yhteisvaikutukset

Hankkeiden yhteisvaikutukset arvioidaan ottamalla soveltuvin osin huomioon lähialueen toiminnassa olevat tuulivoimapuistot ja muut hyväksytyt tuulivoimahankkeet, joilla arvioidaan olevan yhteisvaikutuksia Siltanevan hankkeeseen. Erityistä huomiota kiinnitetään sosiaalisiin vaikutuksiin sekä maisema- ja linnustovaikutuksiin.

Arviointiohjelmassa on esitetty hankealueen läheisyydessä rakenteilla tai suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet.

YV: Alueella on tällä hetkellä voimakasta maankäytön painetta erityisesti tuulivoimarakentamisen vuoksi. Maankäyttöä muuttavien hankkeiden yhteisarviointi on keskeinen osa selostusta, ja jotta yhteisvaikutuksia voidaan hallita, hanketoimijoiden välinen yhteistyö korostuu suunnittelussa. Yhteisvaikutusten kokonaiskuvan hahmottamisessa karttapohjainen esitys on avuksi.

Hankealue sijaitsee Hautakorvennevan turvetuotantoalueen välittömässä läheisyydessä pohjoisosassa, ja VE1- sekä VE2-vaihtoehdoissa tuulivoimamala nro 1 sijoittuu aivan turvetuotantoalueen kulmalle. Alueen eteläisintä lohkoa ei ole vielä kunnostettu, mutta sillä on voimassa oleva ympäristölupa, mikä tulee huomioida vaikutusten arvioinnissa ja voimaloiden sijoittamisessa.

Hankealueen ympäristössä on laajoja turvetuotantoalueita, poistuneita alueita sekä tuotantoon ojitettuja suoalueita. Hankkeen yhteisvaikutuksia näiden alueiden kanssa tulee selvittää.

Hankkeen ympäristövaikutukset hankealueen ja vaikutusalueen muiden toimintojen tai hankkeiden kanssa tulee arvioida osana ympäristövaikutusten arviointia. Yhteysviranomaisen toteaa, että eri tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutusten arvioinnissa tulee arvioida arviointiohjelmassa esitetyn mukaisesti ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen, maisemaan ja linnustoon kohdistuvia vaikutuksia. Koska hankkeen läheisyyteen sijoittuu useita hankkeita, arvioinnissa tulee huomioida erityisesti eri hankkeiden väliin jäävälle asutukselle aiheutuvat vaikutukset. Yhteisvaikutusten arvioinnissa tulee tunnistaa ja ottaa huomioon myös muut kuin tuulivoima- ja energiansiirtohankkeet.

Yhteisvaikutusten arvioinnissa tulee huomioida vaikutusalueelle suunnitteilla olevat hankkeet siltä osin, kun niistä on julkista tietoa saatavilla. Lähialueen hankkeiden osalta melu- ja välkevaikutusten arviointi tulee perustua mallinnuksiin.

Luonnonvarakeskus (Luke) painottaa lausunnossaan erityisesti ympärillä olevien tuulivoimahankkeiden ja tulevien suunnitelmien yhteisvaikutusten arviointia laajemmassa mittakaavassa, sekä ekologisten yhteyksien säilyttämistä. Joillakin lajeilla vaikutusalue voi olla hyvin laaja, mikä on tärkeää huomioida, kun samoille alueille suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita.

Maisemavaikutusten arvioinnissa tulee huomioida myös lentoestevalojen hämärän ja pimeän ajan yhteisvaikutukset.

Yhteysviranomaisen huomauttaa, että myös tiedossa olevat tuulivoimahankkeiden sähkönsiirtoreitit sekä valtakunnalliset

sähkönsiirtoreitit tulee esittää karttatarkastelussa. Sähkönsiirtoreitit ovat keskeinen osa tuulivoimahankkeita ja niistä voi aiheutua merkittäviä yhteisvaikutuksia.

Yhteysviranomaisen pitää tärkeänä, että muiden hankkeiden hanketilanne päivitetään arviointiselostukseen.

Ympäristöriskit

Arviointiohjelmassa ei ole erikseen arvioitu hankkeesta mahdollisesti aiheutuvia ympäristöriskejä, onnettomuuksia tai häiriötilanteita.

YV: Arviointiohjelmassa ympäristöriskien, onnettomuuksien ja häiriötilanteiden mahdollisuuksia on esitetty suppeasti. Ohjelmassa ei ole esimerkiksi lainkaan käsitelty mahdollista tulipaloriskiä, mistä myös Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos lausunnossaan huomautti. Kappaleessa 5.2.4 Turvallisuusriskit todetaan, että turvallisuusvaikutukset liittyvät lähinnä rakentamisen aikaiseen liikenteeseen, ja toiminnan aikaiset vaikutukset liittyvät ensisijaisesti voimaloiden lapaturvallisuuteen. Yhteysviranomaisen katsoo, että riskejä ja niiden vaikutuksia ympäristöön tulisi tarkastella kattavammin ja kootusti erillisessä kappaleessa.

Arviointiselostuksessa tulee tarkastella mm. poikkeuksellisista sääolosuhteista, jään tai lapojen putoamisesta, tulipaloista, öljyvahingoista ja kemikaaleista aiheutuvia riskejä ja niiden seurauksia sekä riskien ehkäisykeinoja. Arvioinnissa tulee myös tunnistaa mahdollisten onnettomuuksien mm. sammutusjätevesien vaikutukset ympäristöön. Rakenteiden suunnittelussa tulee huomioida riittävät suojaetäisyydet mm. tiestöön ja voimajohtoalueisiin.

Vaikutukset viestintäverkkoihin

Arviointiselostuksessa tarkastellaan hankkeen vaikutuksia Ilmatieteen laitoksen tutkaverkkoihin, puolustusvoimien valvontajärjestelmiin sekä alueen matkapuhelin-, radio- ja tv-verkkoihin lausuntojen, avoimien paikkatietoaineistojen ja kirjallisuudesta saatujen tietojen avulla.

YV: Yhteysviranomaisen muistuttaa alueen tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutuksista antenni-tv:n vastaanottoon ja sitä kautta mm. yleiseen turvallisuuteen. Toteutuessaan tuulivoimapuistohankkeen vaikutusalueelle ei jatkossa voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä. Cinia Oy ja Elisa Oyj pyytävät huomioimaan teleliikenteelle aiheutuvat haitat. Telia Oyj on huomauttanut, että sähkönsiirtojohtoista pitää tehdä tuulivoimahankkeen toimesta erikseen vaarajänniteselvitys lähellä olevien Telian kaapeleiden osalta.

Ilmatieteen laitos on todennut, että alueelle rakennettujen ja suunniteltujen tuulivoimapuistojen yhteisvaikutuksesta häiriökaikualue tulee olemaan

laaja säätukamittauksissa ja tämä tulee vaikuttamaan alueen sääpalveluihin.

Yhteysviranomainen pyytää huomioimaan edellä mainitut asiat arvioinnissa ja hankkeen suunnittelussa. Arvioinnissa tulee myös huomioida puolustusvoimien lausunnossaan esittämät asiat.

Haitallisten vaikutusten ehkäiseminen ja lieventämiskeinot

Arviointiohjelmassa on todettu lyhyesti, että arviointiselostuksessa esitetään toimenpiteitä, joilla haitalliset vaikutukset pyritään minimoimaan ja mahdollisten häiriö- ja onnettomuustilanteiden päästöt ympäristöön estämään.

YV: Arviointiohjelmassa on kuvattu hyvin yleisluontoisesti, miten selostuksessa tullaan kuvaamaan mahdollisia haittojen ehkäisy ja lieventämiskeinoja. Selostuksessa vaikutusten ehkäiseminen ja lieventämiskeinot tulee esittää tarkemmin vaikutuskohteittain. Esitettävien haitallisten vaikutusten vähentämiskeinojen tulee olla toteuttamiskelpoisia ja riittävän konkreettisia.

Arvioinnin epävarmuustekijät

Arviointiohjelmassa on todettu lyhyesti, että keskeisimpiä arvioinnin epävarmuustekijöitä ovat lähtötietojen laatu, vaikutusten arvottamisen kriteerit eivät ole yksiselitteisiä kriteerejä ja matemaattisten mallinnusten epätäydellisyys.

YV: Arvioinnissa tunnistetut epävarmuustekijät ja niiden vaikutus arvioinnin tulokseen tulee esittää arviointiselostuksessa mahdollisimman selkeästi, jotta ne voidaan huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa. Epävarmuustekijät tulee esittää vaikutuskohteittain.

Vaikutusten seuranta

Arviointiselostuksessa esitetään toimintaohjelma, jolla hankkeen ympäristövaikutuksia tullaan seuraamaan. Mikäli voimat vaativat ympäristöluvan, esitetään ympäristölupavaiheessa yksityiskohtaisempi toiminnan seurantaohjelma, johon ympäristölupaviranomaisena toimiva Teuvan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ottaa kantaa ympäristölupaehdoissa.

YV: Yhteysviranomainen katsoo, että seurantaohjelma tulee sisällyttää arviointiselostukseen. Hankkeen vaikutusten seuranta tulee määrittää hankkeen vaikutusten ja niiden merkittävyyden perusteella. Kuulemispalautteen perusteella hankkeen osalta mm. vesistövaikutusten seuranta ja linnustoon kohdistuvien vaikutusten seuranta ovat keskeisiä.

Seurantaohjelma on tarpeen laatia erikseen rakennus- ja toimintavaiheen ajalle. Esitettyjen seurantojen tulee olla selkeästi rajattuja niin, että ne ovat toteutettavissa.

Arviointimenettelyn ja siihen liittyvän osallistumisen järjestäminen

Arviointiohjelmassa on kuvattu arviointimenettelyn tavoitteet ja vaiheet, osapuolet, tiedot arviointimenettelyn aikaisesta osallistumisesta ja vuorovaikutuksesta sekä arvio menettelyn aikataulusta.

Hankkeelle on perustettu seurantaryhmä, joka kokoontuu arviointimenettelyn aikana kaksi kertaa. Hankkeessa tullaan lisäksi laatimaan asukaskysely.

YV: Osallistaminen ja vuorovaikutus on suunniteltu YVA-menettelyyn riittävällä tavalla. Yhteysviranomaisen pitää hyvänä, että hankkeessa toteutetaan asukaskysely, jonka avulla saadaan tietoa lähialueen asukkaiden mielipiteistä ja hankealueen nykyisestä käytöstä. Hanketta varten perustettu seurantaryhmä tukee myös osaltaan hankkeesta tiedottamista ja vuorovaikutusta. Saadun palautteen huomioiminen arvioinnissa on tärkeää.

Arviointiohjelman laatijoiden pätevyys

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen mukaan arviointiohjelmassa tulee esittää arviointiohjelman laatijoiden pätevyys.

YV: Arviointiohjelmassa on esitetty selvitys- ja arviointityöhön osallistuvat asiantuntijat. Avainhenkilöiden osalta on esitetty koulutus, kokemus vastaavista tehtävistä vuosina sekä tehtävänkuvina. Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiselostuksessa tulee esittää arvioinnin laatijat ja heidän pätevyytensä myös eriteltynä arvioinnin osa-alueittain.

Yhteysviranomaisen korostaa, että arvioitsijoilla pitää olla riittävä pätevyys ja kyky toteuttaa laadukas arviointi. Pätevyys ja sen ilmoittaminen koskee myös alihankintana tehtävää selvitys- ja arviointityötä.

Yhteysviranomaisen huomauttaa, että arviointiohjelman sivulla 102 viitataan Pallonevan YVA-menettelyyn osallistuvien asiantuntijoiden pitkään kokemukseen. Vastaavat virheet on hyvä korjata arviointiselostukseen.

ARVIONTIOHJELMALAUSUNNON TOIMITTAMINEN JA SIITÄ TIEDOTTAMINEN

ELY-keskus toimittaa lausuntonsa ja kopiot arviointiohjelmasta saamistaan lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle. Yhteysviranomaisen

16.8.2024

lausunto lähetetään tiedoksi niille tahoille, joilta on pyydetty lausunto arviointiohjelmasta.

Yhteysviranomaisen lausunto julkaistaan viranomaisen verkkosivuilla osoitteessa www.ely-keskus.fi/kuulutukset/etela-pohjanmaa ja ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/siltaneva-tuulivoima-YVA.

SUORITEMAKSU, SEN MÄÄRÄYTYMINEN JA MAKSUA KOSKEVA OIKAISUMAHDOLLISUUS

Suoritemaksu on 8 000 euroa.

Arviointiohjelmasta annettavasta yhteysviranomaisen lausunnosta perittävä maksu on määritelty tavanomaisen hankkeen mukaisesti (11-17 henkilötyöpäivää). Maksu määräytyy ELY-keskusten maksuista annetun asetuksen perusteella.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua ELY-keskuksesta kuuden kuukauden kuluessa tämän lausunnon antamispäivästä.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 8, 16 ja 18 §

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 3 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §

Valtioneuvoston asetus (1215/2023) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullista suoritteista vuonna 2024 2 §.

Asian on esitellyt ylitarkastaja Virve Kustula ja ratkaissut johtava asiantuntija Elina Venetjoki.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Liitteet

Lausunnot, asiantuntijakommentit ja mielipiteet
Maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus

16.8.2024

EPOELY/1442/2024

Jakelu

Winda Energy Oy
Sweco Finland Oy
Teuvan kunta
Kurikan kaupunki

Tiedoksi

Tahot, joilta on pyydetty lausuntoa

Tämä asiakirja EPOELY/1442/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
EPOELY/1442/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Kustula Virve 16.08.2024 11:19
Ratkaisija Venetjoki Elina 16.08.2024 12:21

MAKSUA KOSKEVA OIKAISUVAATIMUSOHJE

Viranomainen, jolta oikaisua vaaditaan

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua kirjallisesti Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus).

Viranomainen, jolle valituskirjelmä on toimitettava sekä oikaisuvaatimusaika

Asian käsittelystä perittävää maksua koskeva oikaisuvaatimuskirjelmä on toimitettava Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa ei antopäivää oteta lukuun. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, oikaisuvaatimusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisua vaaditaan
- millaista oikaisua vaaditaan (miltä kohdin päätökseen haetaan oikaisua ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi)
- perusteet, joilla oikaisua vaaditaan
- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa.

Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelmä.

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon oikaisua haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen on liitettävä oikaisuvaatimuskirjelmään valtakirja (Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus niin määrää.)

Oikaisuvaatimuksen perille toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava ELY-keskuksen kirjaamoon. Oikaisuvaatimuskirjelmän voi tuoda perille vaatimuksen tekijä itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuullaan lähettää myös postitse, sähköpostitse tai toimittaa lähetin välityksellä. Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä viimeistään oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Oikaisuvaatimuksen toimittamisesta sähköisesti säädetään tarkemmin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

Yhteystiedot

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

käyntiosoite:
Alvar Aallon katu 8, SEINÄJOKI
Wolffintie 35, VAASA
Pitkäsillankatu 15, KOKKOLA
Aukioloaika: kello 8.00 – 16.15

postiosoite:
PL 156, 60101 SEINÄJOKI
PL 262, 65101 VAASA
PL 77, 67101 KOKKOLA

puhelin: 0295 027 500
sähköposti: kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Sähköinen asiointi –lomake: <https://www.ely-keskus.fi/asiointi-ja-yhteystiedot>

Muu asiointi > Yleiset asiointilomakkeet > Yleinen asiointilomake yrityksille, yhdistyksille, toiminnanharjoittajille, kunnille ja viranomaisille (asiointipalvelu.ahtp.fi). Tähdellä merkityt kohdat ovat pakollisia.